

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 22/2023, referent a l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.

Antecedents

1. En data 03/05/2022, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de denúncia contra l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat (d'ara endavant, l'Ajuntament), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

La persona denunciant exposava que, en data 02/05/2022, va rebre un correu electrònic de l'Ajuntament amb l'assumpte "Invitació a la Projecció i conversa STEM Arreu, divendres dia 6 de maig a les 19.30 hores als Cinemes Can Castellet". Aquest missatge s'havia enviat a nombrosos destinataris sense utilitzar l'opció de còpia oculta i, per tant, amb l'adreça electrònica de tots ells visible. La persona denunciant es queixava, també, que no tenia constància d'haver cedit les seves dades a l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.

Juntament amb la denúncia, aportava una còpia del correu electrònic indicat i diverses respostes a aquest missatge, que consistia en una invitació a una activitat emmarcada dins del campus de ciència i tecnologia La Tecnòloga.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 161/2022), d'acord amb el que preveuen l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.
3. En aquesta fase d'informació, en data 01/03/2023 es va requerir l'entitat denunciada perquè:
 - Confirmés si, en data 02/05/2022 a les 16:46 hores, va adreçar el missatge esmentat a nombrosos comptes particulars, sense utilitzar la còpia oculta.
 - Acredités si la persona denunciant havia facilitat les seves dades per a aquesta finalitat.
 - Indiqués si l'Ajuntament tenia un protocol o instrucció sobre l'ús del correu electrònic.
4. En data 15/03/2023, l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat va respondre el requeriment esmentat a través d'un escrit en què exposava el següent:
 - Que confirmava que el dia 02/05/2022, a les 16:46 hores, l'Ajuntament va enviar des d'un compte de correu corporatiu un missatge adreçat a nombrosos comptes particulars, sense utilitzar còpia oculta.

- Que el motiu pel qual es va enviar sense còpia oculta va ser un error humà puntual.
- Que les dades de la persona denunciant s'havien obtingut de la inscripció que va fer en data 10/09/2019 al curs en línia “Coeducació: eines per a una educació emocional i feminista”, inclòs en la programació del Centre de Recursos i Documentació de les Dones. Afegia que la persona denunciant va donar el consentiment d'ús de les dades personals per a la finalitat de “promoció, registre i gestió de les inscripcions a les activitats i formacions del CRDD [Centre de Recursos i Documentació de les Dones].”
- Que la base jurídica legitimadora per l'enviament del correu electrònic informatiu de 02/05/2022 és l'article 6.1.a del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (RGPD): “consentiment de la persona afectada per a una o diverses finalitats específiques i missió realitzada en interès públic.”
- Que actualment l'Ajuntament no té cap protocol o instrucció sobre l'ús del correu electrònic. Afegia que el Servei de Tecnologia i Sistemes d'Informació treballa per implantar un sistema que gestioni els correus massius, per evitar errades humanes en l'enviament. Així mateix, manifestava que la persona que va enviar el correu electrònic controvertit va demanar disculpes a les persones afectades.

L'entitat denunciada adjuntava a l'escrit la reproducció del correu electrònic de disculpa esmentat i un formulari model d'inscripció al curs Coeducació: eines per a una educació emocional i feminista, el qual inclou un apartat anomenat Autorització de les teves dades.

5. En data 21/03/2023, també en el si d'aquesta fase d'informació prèvia, l'Àrea d'Inspecció de l'Autoritat va fer una sèrie de comprovacions a través d'internet sobre els fets objecte de denúncia. Així, es va constatar que el web <https://igualtatsantboi.cat/qui-som/> del CRDD inclou el campus de ciència i tecnologia La Tecnòloga, dins de l'apartat Què fem.
6. En data 28/03/2023, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, per una presumpta infracció prevista a l'article 83.5.a, en relació amb l'article 5.1.f, tots ells de l'RGPD. Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 30/03/2023.
7. L'acord d'iniciació explicitava els motius pels quals no es va efectuar cap imputació respecte de la queixa de la persona denunciant pel fet que no tenia constància d'haver facilitat les seves dades a l'Ajuntament. Respecte d'això, l'entitat denunciada va justificar raonablement que la persona denunciant les havia proporcionat quan es va inscriure a un curs en línia del CRDD, amb la finalitat que fossin tractades per a la promoció, registre i gestió de les inscripcions a les activitats i formacions del CRDD; entre aquestes activitats, hi hauria l'acte al qual se'l convidava mitjançant el correu electrònic controvertit. Tot això, sens perjudici de la potestat de la persona interessada d'exercir el dret a la supressió de les seves dades personals, d'acord amb l'article 17 de l'RGPD.
8. A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils per formular al·legacions i proposar la pràctica de les proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.

9. En data 17/04/2023, l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat va presentar un escrit en què no qüestionava el fet imputat ni tampoc la seva qualificació jurídica, i recordava que "un cop fou realitzat l'enviament en còpia oberta (cc) enlloc (sic) de còpia oculta (cco) -com hagués estat la forma correcta-, es va enviar ràpidament un correu de disculpa per part del departament gestor."

En el mateix escrit, l'Ajuntament informava l'Autoritat de les mesures que havia pres per evitar que es tornés a produir la situació que havia motivat la incoació d'aquest procediment sancionador:

- La creació i difusió entre el personal municipal d'un protocol de "Bones pràctiques en protecció de dades personals i correus electrònics."
- La programació de reunions amb diferents caps tècnics, amb l'objectiu de reforçar els coneixements i les bones pràctiques envers les dades personals.
- La creació de la unitat de dades personals i l'obertura d'un canal de comunicació, per tal que el personal relacionat amb el tractament de dades personals puguin adreçar-hi les seves consultes.

Amb el seu escrit, l'entitat imputada aportava documentació diversa que acreditaria les mesures implementades.

10. En data 25/05/2023, la persona instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades amonestés l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a en relació amb l'article 5.1.f, ambdós de l'RGPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 26/05/2023 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

11. El termini s'ha superat àmpliament i no s'han presentat al·legacions.

Fets provats

El dia 02/05/2022, a les 16:46 hores, l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat va enviar un correu electrònic a una llista de 230 persones destinatàries, entre els quals la persona denunciada, amb l'assumpte "Invitació a la Projecció i conversa STEM Arreu, divendres dia 6 de maig a les 19:30 hores als Cinemes Can Castellet", mitjançant el qual se'ls convidava a una activitat emmarcada dins del campus de ciència i tecnologia La Tecnòloga. Aquest missatge es va enviar sense emprar l'opció de còpia oculta, cosa que va propiciar que totes les persones destinatàries tinguessin accés a l'adreça electrònica de la resta de les persones a qui s'adreçava el missatge.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de

l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'entitat imputada no ha formulat alegacions a la proposta de resolució. Tal com s'ha avançat als antecedents, davant l'acord d'iniciació l'Ajuntament va presentar un escrit en què es limitava a reconèixer els fets i a descriure les mesures que s'havien pres per evitar futures situacions com la descrita als fets provats. A més, l'Ajuntament manifestava que "un cop fou realitzat l'enviament en còpia oberta (cc) enlloc (sic) de còpia oculta (cco) - com hagués estat la forma correcta-, es va enviar ràpidament un correu de disculpa per part del departament gestor."

Tal com va exposar la persona instructora a la proposta de resolució, aquesta Autoritat valora positivament que l'Ajuntament hagi demanat disculpes a les persones afectades i que hagi adoptat mesures per evitar que els fets es tornin a produir. Això no obstant, aquestes actuacions no afecten els fets declarats provats en el si d'aquest procediment, ni tampoc la seva qualificació jurídica.

És un fet incontrovertit que, en data 02/05/2022, a les 16:46 hores, l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat va enviar un correu electrònic a una llista de 230 persones destinatàries sense emprar l'eina o l'opció de còpia oculta, tal com s'ha indicat als fets provats, actuació que contravé la normativa de protecció de dades.

3. En relació amb el fet descrit a l'apartat de fets provats, relatiu a l'enviament d'un correu electrònic sense emprar l'opció de còpia oculta, cal acudir a l'article 5.1.f de l'RGPD, que preveu el següent:

"1. Los datos personales serán:

(...)

f) tratados de tal manera que se garantice una seguridad adecuada a los datos personales, incluida la protección contra el tratamiento no autorizado o ilícito y contra su pérdida, destrucción o daño accidental, mediante la aplicación de medidas técnicas u organizativas apropiadas ("integridad y confidencialidad")."

Aquest principi d'integritat i confidencialitat previst per l'RGPD cal complementar-lo amb el deure de confidencialitat que està recollit a l'article 5 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), el qual estableix el següent:

"Article 5. Deure de confidencialitat

1. Els responsables i encarregats del tractament de dades així com totes les persones que intervinguin en qualsevol fase d'aquest estan subjectes al deure de confidencialitat a què es refereix l'article 5.1.f) del Reglament (UE) 2016/679.

2. L'obligació general que assenyala l'apartat anterior és complementària dels deures de secret professional de conformitat amb la normativa aplicable.

3. Les obligacions que estableixen els apartats anteriors es mantenen encara que hagi finalitzat la relació de l'obligat amb el responsable o encarregat del tractament".

Així mateix, és procedent esmentar l'article 13 de l'LPAC, que enumera un catàleg de drets de les persones en les seves relacions amb les administracions públiques, que a la lletra *h* recull expressament el dret "A la protecció de dades de caràcter personal, i en particular a la seguretat i confidencialitat de les dades que figurin als fitxers, sistemes i aplicacions de les administracions públiques."

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat el fet descrit a l'apartat de fets provats, que és constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a de l'RGPD, que tipifica la vulneració dels "principios básicos para el tratamiento (...)", entre els quals s'encabeix el de confidencialitat.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.i de l'LOPDGDD, de la manera següent:

"i) La vulneració del deure de confidencialitat que estableix l'article 5 d'aquesta Llei orgànica."

4. L'article 77.2 de l'LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'article 77.1 de la mateixa llei, l'autoritat de protecció de dades competent:

"(...) ha de dictar una resolució que les sancioni amb una amonestació. La resolució ha d'establir així mateix les mesures que escaigui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès.

La resolució s'ha de notificar al responsable o encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau."

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010 determina el següent:

"2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. (...)."

En aquest cas, no cal que s'adoptin mesures correctores atès que, per una banda, es tracta d'un fet puntual ja consumat; i, per altra, l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat va efectuar diverses actuacions per evitar que es torni a produir un incident de les mateixes característiques.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Amonestar l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a en relació amb l'article 5.1.f, ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4t.

2. Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.
3. Comunicar la resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.
4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu l'entitat imputada pot interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora